

Ehsan Fardjaniya
and Raul Balai

Edgelanders:
Amsterdam on Trial

13.04–04.06.2024

de
Appel
X X X

Part III:
The Witnesses

EN

In the art project *Edgelanders*, the artists Ehsan Fardjaniya and Raul Balai build a (self organized) trial against the city of Amsterdam and thereby hold it to its ethical image and juridical obligations. They'll be gradually building towards a public trial against the city in the anniversary year of 2025. In the years leading up to that, they will build up evidence, hear witnesses and form the indictment. Through various presentation formats, exchanges take place with various stakeholders and residents of the city, such as undocumented migrants, citizens, politicians, lawyers and organizations that deal with this issue.

While the artists presented a first chapter in the form of an installation at the Amsterdam Museum in October as part of *Refresh Amsterdam 2* and a performance and exhibition at Podium Mozaïek as the second chapter, a third chapter will be presented at de Appel, which is focused on the witnesses. The witnesses are the undocumented refugees. Through videos of interviews and conversations with them, Raul and Ehsan zoom in on their experiences living in a municipal shelter and struggle to collect evidence for the tribunal against the city of Amsterdam in 2025.

In the decor of an ever-deteriorating garage nestled in the outskirts of Amsterdam South East, a group of undocumented individuals sought refuge. Their plight caught the attention of the esteemed social lawyer, Pim Fischer, who fearlessly championed their cause, taking the city of Amsterdam to court in pursuit of their basic human right to shelter. The judge mandated that Amsterdam provide shelter with unconditional access to Bed, Bath and Bread.

In a resolute pursuit of justice, the battle extended to the national level, as the state itself was sued for its failure to provide the necessary commitment.

In a landmark decision, the EU court ruled in favor of the plaintiffs, mandating the provision of unconditional access to shelter in the whole country. As the facilities were erected, a glimmer of hope shone for those in dire need. However, the council of state interjected with a condition, the elusive fourth “B” – “Begeleiding” in Dutch, meaning “Guidance” or “Orientation.” It entailed that the use of the shelter facilities was contingent upon the participation of undocumented individuals in a repatriation orientation program, set to conclude within a year.

This condition laid bare the complexities of the situation, where the pursuit of basic human rights was entangled in bureaucratic mandates. The dichotomy between providing shelter and the demand for repatriation orientation posed a moral and ethical dilemma. The interplay between legal obligations and human compassion became entwined in a web of uncertainty.

Live activations will accompany the exhibition. Tours by the artists and activities by participants in the project will take place throughout the exhibition duration, as well as a symposium on the limits of law and a People’s Tribunal in May. Please sign up for the newsletter and check the website in the coming weeks for dates and further details.

“The mountains
and rivers know us”

Between April 13 and June 4, 2024, de Appel will present the video installation *Edgelanders: Amsterdam on Trial / Part III: The Witnesses*, as part of a larger project by artists Ehsan Fardjaniya and Raul Balai. In conversation, the artists talk more about their collaboration, the previous two parts of the project and what they are planning in the future.

How did the *Edgelanders* project come about?

Raul: Two years ago I was approached by graphic workspace AGA Lab and Podium Mozaïek, asking if I wanted to participate in an international project between different graphic studios, focusing on artists with a migrant or refugee background. I found it curious that migrants and refugees were placed in the same category for this project. A recent refugee and a second-generation migrant have very different stories and positions in society. I invited Ehsan to participate, partly because of our different backgrounds: I was born and raised in Amsterdam as a second-generation migrant, and Ehsan came to the Netherlands in 2000 as a political refugee from Iran.

Ehsan: In 2019, a few years before *Edgelanders*, I organized a similar project, *Refugee On Trial*: an interactive performance in which a judge and lawyers were the performers, and the audience was invited to think critically about the label 'refugee'. The *Edgelanders* project has a similar premise. For the first chapter, *The Background*, we had built an installation at Amsterdam Museum as part of the group exhibition *Refresh #2: War & Conflict*. Refresh Amsterdam is a biennial, interdisciplinary event around Amsterdam's urban culture. This second edition was organized together with more than twenty cultural institutions in this city, with the collective We Sell Reality, emerged from the squatter-activists We Are Here, as the main partner.

Lara Khaldi, artistic director of de Appel, writes in a mail essay published in conjunction with the exhibition at Amsterdam Museum, "In their project *Edgelanders*, Raul Balai and Ehsan Fardjadniya start from the position that the city government of Amsterdam is obligated to provide unconditional shelter to everyone, including the "undocumented." While promoting itself as a "safe haven," the city has a proclaimed commitment to international human rights and must comply with the 2014 ruling of the European Court of

Human Rights. However, the reality is much different: in practice, Amsterdam has been unable to fulfill its duty of care, despite promises made by administrators in recent years.”

Is this situation particular to the city of Amsterdam?

Raul: Amsterdam, and also more broadly taken The Netherlands, is the starting point of this project for a reason: there is a big difference between its image and reality. This city likes to project the image of an open, friendly, all-tolerant municipality, but this is often at odds with reality and the policies that create it. People who are evicted from asylum centers are often advised by staff members to go to Amsterdam, because there is this idea that they can get help here. But here, too, they are often left to their own devices. Because the idea of openness is so intertwined with Dutch identity, there are many blind spots for structural problems.

For the exhibition at Amsterdam Museum, the artists presented a rendering of a timeline in installation form, which tells the story of Souleyman, a friend of Ehsan and Raul who came to the Netherlands as a 16-year-old, and still didn't acquire residence documents. The five-meter-long timeline showed the uncertain, suffocating existence of someone caught up in an inhuman and Kafkaesque system. The timeline's basic material is tarpaulin, which is used in refugee camps as well as to shield construction sites. The material therefore refers to both shelter and temporality. The second part of the installation presents an interview with human rights lawyer Pim Fischer, representative of We Are Here, among others, who sued the Dutch state at the European level and won the case: the state had to provide shelter to undocumented people. This is where the Bed-bath-bread scheme came into being.

Ehsan: In practice, the Dutch state came up with all kinds of obstacles to this support; it turned out that it was not unconditional at all. For example, undocumented migrants seeking shelter had to sign a document for their return to their country of origin, which actually turned out to be illegitimate.

Raul: Pim Fischer often uses the metaphor of someone who is drowning. Someone who is in the water and can't swim, you don't ask if that

person has a passport, you simply help them, without extra terms. That seems like a clear position to insist on.

How did the *Edgelanders*-project move from a museal to a theatrical context?

Ehsan: Souleyman, the protagonist of the installation at Amsterdam Museum, has an interest in theater and performance art, and through conversations with him, the second chapter of *Edgelanders* came into being. Part two, *The Hearing*, was a kind of performance theater piece in documentary form. No actors on stage, but people telling their own life story. Everything was captured on film, making the camera a device for giving testimony. The piece consisted of a roundtable conversation between Souleyman, Pim Fischer and ourselves.

For Part III, on view at de Appel, the artists invited people who live, or have lived, in shelters to tell their stories in front of the cameras.

Raul: In this part at de Appel, we want to make the project polyphonic. Our indictment of the city is not only about whether shelter is provided, but also *how* it is provided. Are human rights taken seriously, and do they act from empathy and humanity? When will the local government get more courageous, so that they do more than the bare minimum? I find it wry that while the municipality manages to pass far-reaching environmental measures that restrict the freedom of people in the city, they do not dare to do so when it comes to welcoming people into the city who very much need a place to stay. People without residence documents are in a constant limbo, while allowing someone to work and have a normal social life is much more beneficial for all parties involved.

We tried to bring across these feelings and frustrations in the installation at de Appel. Visitors are led through narrow hallways and stairs up and down before they reach the video installation. The hallway and stairs serve no purpose, just like the seemingly endless processes that undocumented migrants are exposed to. The screens displaying the interviews are mounted to scaffolding, a provisional structure which echoes the temporariness of lives of those living in shelters.

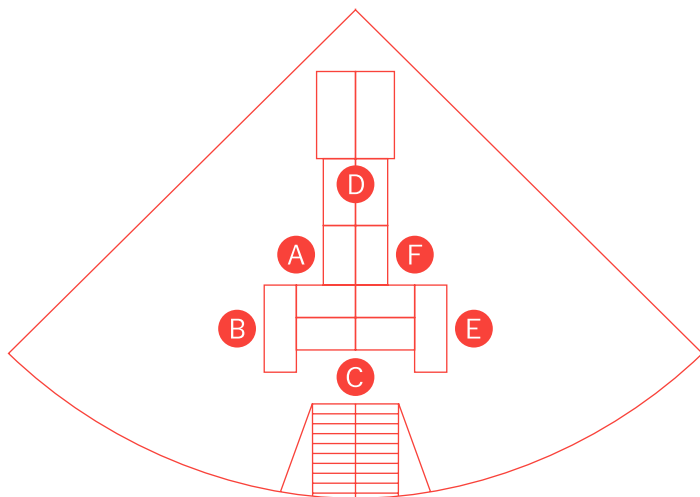
Will the project live on after part III at de Appel?

Ehsan: In 2025, Amsterdam will celebrate its 750th anniversary. The municipality wants to go big, with various cultural events throughout the year. An important PR moment for the city. We want to organize a public tribunal, precisely in that symbolic year, as a critical stance. We will shape this in the coming year, with collaborations with judges and lawyers. The political climate, and the cabinet yet to be formed, will also help determine the shape of the fourth part. For example, the currently biggest political party PVV has promised in their party program to stop the Bed-bath-bread policy.

Raul: The future does not look positive in that regard. Hopefully, at least at the local level, we can create awareness among policy makers and politicians with this project. We need to get rid of the haphazardness and temporariness of residence permits.

Stay tuned for the next chapter of *Edgelanders* via the website amsterdamontrial.nl.

“Even the food
they say is nice,
it is not nice”

Works on display

A

Title: This Bed Is My Life

Witnesses: Hammo Salhein,
Mohamed, Ehsan Fardjadniya

Duration: 13:30

B

Title: I'm The Evidence

Witnesses: Marouf, Pim Fischer,
Souleyman

Reflections: Seerys Jalbout

Duration: 27:17

C

Title: The Rivers Know Us

Witnesses: Gabriel Ojo, Gladys,
Tefferi Mekonen

Reflections: Raul Balai,

Seerys Jalbout

Duration: 22:17

D

Title: Rain Beating The Boy

Witnesses: Adeoshun Eribukola
Oyedoyin [aka Bukkie], Anonymous,
Ehsan Fardjadniya

Reflections: Mohsen Jaffari

Duration: 22:30

E

Title: You Will Never Feel Safe

Witnesses: Hayat Adam,
Sami Tsegaye, Seid Abadir

Reflections: Seerys Jalbout

Duration: 23:50

F

Title: Mayor Of Amsterdam

Witnesses: Adam Idris Yahya,
Ehsan Fardjadniya

Duration: 14:40

de Appel is
Noor Abuarafeh
Melissa Appleton
Jesse Blaauw
Marina Christodoulidou
Nell Donkers
Jacquine van Elsberg
Lucie von Eugen
Jan van Geem
Monika Georgieva
Jan-Pieter 't Hart
Ka-Tjun Hau
Matt Hinkley
Mylan Hoezen
Lara Khaldi
Brechtje Krah
Maria Nolla
Sofia Patat
Sophie Soobramien
Chala Itai Westerman

Production support /
Productieondersteuning
Sjoerd Tim & team
(installation / installatie)
Özgür Atlagan
Arthur Jules
Hilda Moucharrafiéh
Bob Schoo

Supervisory Board /
Raad van Toezicht
Bert Beekman (Chair)
Jelle Miedema (Treasurer)
Ansuya Blom
Chiara de Cesari
Sjaron Minailo

Graphic Design /
Grafisch Ontwerp
Bardhi Haliti &
Zuzana Kostelanská

Printed at / Gedrukt bij
Terry Bleu

Stichting de Appel
Tolstraat 160
1074VM Amsterdam

+31 (0) 2 06 25 56 51
info@deappel.nl
www.deappel.nl

de Appel welcomes
visitors / U bent welkom
bij de Appel:
Wednesday
through Saturday /
woensdag t/m zaterdag
14:00–20:00

Tickets / Toegangsprijzen:
Adults / Volwassenen: €6
Students / Studenten: €3
Neighbors / Buren: €3
Ages 0–18: free
0 t/m 18 jaar: gratis
Museumkaart or / of ICOM:
free / gratis

de Appel is supported with
structural funds from /
de Appel wordt structureel
ondersteund door

We hebben geprobeerd deze gevoelens en frustraties over te brengen in de installatie in de Appel. Bezoekers worden door smalle gangen en trappen op en neer geleid voordat ze de video-installatie bereiken. De gang en trappen dienen geen doel, net als de schijnbaar eindeloze processen waaraan ongedocumenteerde migranten worden blootgesteld. De schermen waarop de interviews te zien zijn, zijn bevestigd aan steigers, een provisorische structuur die de tijdelijkheid van het leven van de mensen in opvangcentra weerspiegelt.

Heeft het project nog een leven na deel III in de Appel?

Ehsan: In 2025 bestaat Amsterdam 750 jaar. De gemeente wil groots uitpakken, met verschillende culturele evenementen door het hele jaar. Een belangrijk pr-moment voor de stad. We willen, juist in dat symbolische jaar, een publiek tribunaal organiseren als kritische noot. Dit gaan we het komende jaar vormgeven, onder meer door samenwerkingen met rechters en advocaten. Ook het politieke klimaat, en het nog te vormen kabinet, zal de vorm van het vierde deel mede bepalen. Zo heeft de PVV in hun partijprogramma beloofd om het Bed-bad-brood-beleid stop te zetten.

Raul: De toekomst ziet er wat dat betreft niet positief uit. Hopelijk kunnen we, in ieder geval op lokaal niveau, met dit project bewustzijn creëren bij beleidsmakers en politici. We moeten af van de willekeur en de tijdelijkheid van verblijfsvergunningen.

Blijf op de hoogte van het volgende hoofdstuk van *Edgelanders* via de website amsterdamontrial.nl.

Ehsan: De Nederlandse staat bedacht in de praktijk allerlei haken en ogen aan deze steun; het bleek niet onvoorwaardelijk. Zo moesten ongedocumenteerden die onderdak zochten een document tekenen voor hun eigen uitzetting, wat overigens onwetmatig bleek te zijn.

Raul: Pim Fischer gebruikt vaak de metafoor van iemand die aan het verdrinken is. Iemand die in het water ligt en niet kan zwemmen, vraag je niet of diegene wel een paspoort heeft. Die help je simpelweg, zonder voorwaarden. Dat lijkt me een heldere lijn om aan te houden.

Hoe is het *Edgelanders*-project overgegaan van een museale naar een theatrale context?

Ehsan: Souleyman, de hoofdpersoon van de installatie in Amsterdam Museum, heeft interesse in theater en performancekunst, en door gesprekken met hem ontstond het tweede hoofdstuk van *Edgelanders*. Deel twee, *The Hearing*, was een soort performance-theaterstuk in documentairevorm. Geen acteurs op het podium, maar mensen die hun eigen verhaal deden. Alles werd filmend vastgelegd, waardoor de camera ook een apparaat werd om getuigenis mee af te leggen. Het stuk was een tafelgesprek tussen Souleyman, Pim Fischer en zichzelf.

Voor deel III, te zien in de Appel, nodigden de kunstenaars mensen uit die in opvangen verblijven, of hebben verbleven, om hun verhaal te doen voor de camera's.

Raul: We willen in dit deel het project meerstemmig maken. Onze aanklacht tegen de stad gaat niet alleen om of er onderdak wordt geboden, maar ook hoe dit gebeurt. Worden de mensenrechten serieus genomen, en wordt er gehandeld vanuit empathie en medemenselijkheid? Wanneer krijgt de lokale overheid nu eens meer lef, zodat ze meer doen dan het absolute minimum? Ik vind het wrang dat het de gemeente wel lukt om verreikende milieumaatregelen door te voeren die de vrijheid van mensen in de stad beperken, maar dat ze dit niet durven als het gaat om het verwelkomen van mensen in de stad, die heel hard een plekje nodig hebben. Mensen zonder verblijfsdocumenten zitten in een constante limbo, terwijl iemand laten werken en een normaal sociaal leven gunnen voor alle betrokken partijen veel meer oplevert.

is om iedereen onvoorwaardelijk onderdak te bieden, inclusief de ‘ongedocumenteerden’. De stad promoot zichzelf als ‘veilige haven’ en heeft zich uitgesproken voor internationale mensenrechten. Ook moet het stadsbestuur zich houden aan de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens uit 2014. De realiteit is echter heel anders: in de praktijk is Amsterdam tot nu toe niet in staat geweest om aan haar zorgplicht te voldoen, ondanks beloften van bestuurders gedurende de afgelopen jaren.”

Is deze situatie specifiek voor de gemeente Amsterdam?

Raul: Amsterdam, en ook breder genomen Nederland, is niet voor niets het vertrekpunt in *Edgelanders*: er is een groot verschil tussen het imago en de werkelijkheid. Deze stad meet zich graag het imago aan van een open, vriendelijke, alles gedogende gemeente, maar dit staat vaak haaks op de werkelijkheid en het daarachter schuilende beleid. Vaak worden mensen die uit een azc worden gezet, door medewerkers geadviseerd om naar Amsterdam te gaan, omdat er een idee bestaat dat ze hier wel hulp kunnen krijgen. Maar ook hier worden ze vaak aan hun lot overgelaten. Doordat het idee van openheid zo verweven is met de Nederlandse identiteit, zijn er veel blinde vlekken voor structurele problemen.

Voor de tentoonstelling in Amsterdam Museum presenteerden de kunstenaars een weergave van een tijdlijn in installatie-vorm, die het verhaal verteld van Souleyman, een vriend van Ehsan en Raul die als zestienjarige naar Nederland is gekomen, en nog steeds geen verblijfsdocumenten heeft. De vijf meter lange tijdlijn toont het onzekere, verstikkende bestaan van iemand die verstrikt zit in een onmenselijk en kafkaësk systeem. Het basismateriaal van de tijdlijn is canvas, dat ook wordt gebruikt in vluchtelingenkampen en om bouwplaatsen af te schermen. Het materiaal refereert daardoor zowel aan onderdak als aan tijdelijkheid. Het tweede deel van de installatie is een interview met mensenrechtenadvocaat Pim Fischer, vertegenwoordiger van onder andere We Are Here. Hij heeft de Nederlandse staat aangeklaagd op Europees niveau en won de zaak: de staat moest onvoorwaardelijk onderdak bieden aan ongedocumenteerden. Hier is de Bed-bad-brood-regeling uit ontstaan.

De Appel presenteert tussen 13 april en 4 juni 2024 de video-installatie *Edgelanders: Amsterdam on Trial / Part III: The Witnesses*, als onderdeel van een groter project van kunstenaars Ehsan Fardjaniya en Raul Balai. De kunstenaars vertellen, in gespreksvorm, meer over de totstandkoming van hun samenwerking, de voorgaande twee delen van het project en wat ze in de toekomst van plan zijn.

Hoe is het *Edgelanders*-project tot stand gekomen?

Raul: Twee jaar geleden werd ik door grafische werkplaats AGA Lab en Podium Mozaïek benaderd, met de vraag of ik mee wilde doen aan een internationaal project tussen verschillende grafische studio's, voor kunstenaars met een migratie- of vluchtelingenachtergrond. Ik vond het merkwaardig dat migranten en vluchtelingen voor dit project in dezelfde categorie worden geplaatst. Een recente vluchteling en een tweede generatie migrant hebben heel andere verhalen en posities in de samenleving. Ik heb Ehsan uitgenodigd om mee te doen, deels vanwege onze verschillende achtergronden: ik ben geboren en getogen in Amsterdam als tweede generatie migrant, en Ehsan is in 2000 naar Nederland gekomen als politieke vluchteling uit Iran.

Ehsan: In 2019, een paar jaar voor *Edgelanders*, heb ik een vergelijkbaar project georganiseerd, *Refugee On Trial*: een interactieve performance waarbij een rechter en advocaten de uitvoerende artiesten waren, en het publiek werd uitgenodigd om kritisch na te denken over het label 'vluchteling'. Het *Edgelanders*-project heeft eenzelfde uitgangspunt. Voor het eerste hoofdstuk, *The Background*, hadden we in Amsterdam Museum een installatie gebouwd als onderdeel van de groepstentoonstelling *Refresh #2: War & Conflict*. Refresh Amsterdam is een tweejaarlijkse, interdisciplinaire manifestatie rond Amsterdamse stads cultuur. Deze tweede editie was georganiseerd samen met meer dan twintig Amsterdamse culturele instellingen, met het collectief We Sell Reality, voortgekomen uit de kraker-activisten We Are Here, als hoofdpartner.

Lara Khaldi, artistiek directeur van de Appel, schrijft in een mail-essay, gepubliceerd in het kader van de tentoonstelling in Amsterdam Museum: "In hun project gaan Raul Balai en Ehsan Fardjadniya uit van het standpunt dat het stadsbestuur van Amsterdam verplicht

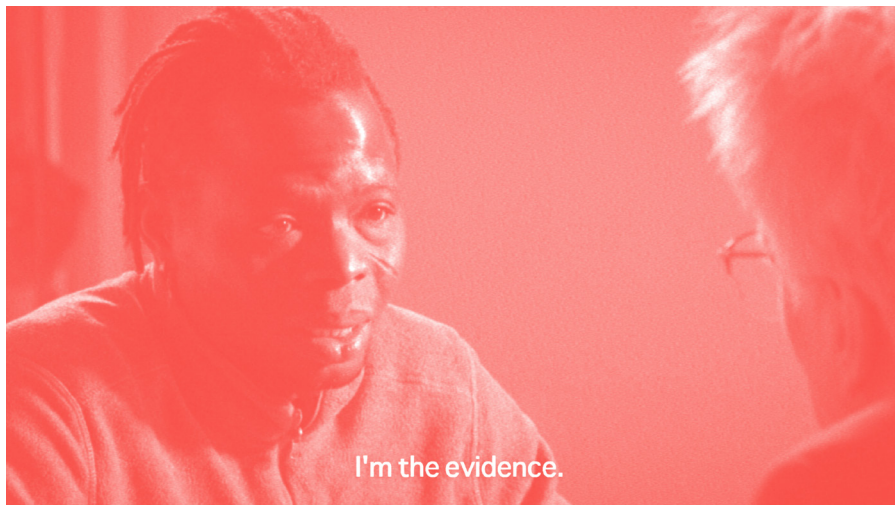
op onderdak af te dwingen. De rechter verordonneerde dat Amsterdam onderdak moest bieden met onvoorwaardelijke toegang tot Bed, Bad en Brood. In een vastberaden streven naar gerechtigheid breidde de strijd zich uit naar het nationale niveau, toen de staat zelf werd aangeklaagd voor het niet bieden van de noodzakelijke inzet.

In een baanbrekende beslissing stelde het Europese Hof de eisers in het gelijk en legde het onvoorwaardelijke toegang tot onderdak in het hele land op. Toen de faciliteiten werden gebouwd, gloorde er een sprankje hoop voor mensen in nood. De Raad van State kwam echter met een voorwaarde, de ongrijpbare vierde “B” – “Begeleiding”. Deze hield in dat het gebruik van de opvangfaciliteiten afhankelijk was van de deelname van ongedocumenteerden aan een oriëntatieprogramma voor repatriëring, dat binnen een jaar moest zijn afgerond.

Deze voorwaarde legde de complexiteit van de situatie bloot, waarbij het nastreven van fundamentele mensenrechten verstrikt raakte in bureaucratische mandaten. De dichotomie tussen het bieden van onderdak en de vraag naar oriëntatie op repatriëring vormde een moreel en ethisch dilemma. De wisselwerking tussen wettelijke verplichtingen en menselijk mededogen raakte verstrikt in een web van onzekerheid.

De tentoonstelling wordt geactiveerd door live activiteiten. Rondleidingen door de kunstenaars en activiteiten door deelnemers aan het project zullen plaatsvinden tijdens de duur van de tentoonstelling. Ook is er in mei een symposium over de grenzen van het recht en het volkstribunaal. Meld je aan voor de nieuwsbrief en houd de website de komende weken in de gaten voor data en verdere details.

“For the refugees
advantage they will
do nothing”

In het kunstproject *Edgelanders* bouwen de kunstenaars Ehsan Fardjaniya en Raul Balai aan een (zelf georganiseerd) proces tegen de stad Amsterdam en eisen daarmee dat de stad zich houdt aan haar ethische en juridische verplichtingen. Ze bouwen geleidelijk toe naar een openbaar proces tegen de stad in het jubileumjaar 2025. In de jaren daarvoor zullen ze bewijs opbouwen, getuigen horen en de aanklacht opstellen. Door middel van verschillende presentatievormen vindt er uitwisseling plaats met verschillende belanghebbenden en inwoners van de stad, zoals ongedocumenteerden, burgers, politici, advocaten en organisaties die zich met deze kwestie bezighouden.

Terwijl de kunstenaars in oktober een eerste hoofdstuk presenteerden in de vorm van een installatie in het Amsterdam Museum als onderdeel van Refresh Amsterdam 2 en een performance en tentoonstelling in Podium Mozaïek als tweede hoofdstuk, zal in de Appel een derde hoofdstuk worden gepresenteerd, dat zich richt op de getuigen. De getuigen zijn de ongedocumenteerde vluchtelingen. Door middel van video's van gesprekken met hen, zoomen Raul en Ehsan in op hun ervaringen met het leven in een gemeentelijke opvang en hun strijd om bewijs te verzamelen voor het tribunaal tegen de stad Amsterdam in 2025.

In het decor van een steeds verder aftakelende garage aan de rand van Amsterdam Zuidoost zocht een groep ongedocumenteerden hun toevlucht. Hun benarde situatie trok de aandacht van de gewaardeerde sociaal advocaat Pim Fischer, die onbevreesd hun zaak verdedigde en de gemeente Amsterdam voor de rechter daagde om hun fundamentele mensenrecht

Ehsan Fardjaniya
and Raul Balai

Edgelanders:
Amsterdam on Trial

13.04–04.06.2024

de
Appel
X X X

Part III:
The Witnesses

NL